

Dette innholdet er hentet fra www.agropub.no

Foto: Anita Land

Fra juletrær til hyll

Publisert: 26. aug. 2019 | Oppdatert: 17. sep. 2019 kl. 10:42

Forfatter: Anita Land (<mailto:anita.land@norsok.no>)

Etter at rådyra forsynte seg litt for grådig av juletrærne til Arne Handeland i Sauda, bestemte han seg for å satse på hylleblomster, epler og rabarbra.

-Jeg fikk avtale med Safteriet i Stavanger og har stor tro på at hylleblomster, rabarbra og epler kan være min nisje. Alt er økologisk for det vil Safteriet ha, sier Arne Handeland, som kombinerer drifta på garden Ringhagen med arbeid på Sauda smelteverk.

Hylleblomster

-Hyll er lettstelt, forteller Arne Handeland. Han har et mål med hylleblomstbusker, og har stiklinger til å plante 7- 8 mål til. Det er svarthyll (*Sambucus nigra*) som er mest vanlig til saft, og som Handeland har planta.

- Det var ikke så enkelt å skaffe seg den rette sorten svarthyll, sier Handeland, som er glad for at det er så enkelt å formere opp buskene. Blomstene høstes manuelt kvelden før de sendes i poser med hurtigbåten fra Sauda til Stavanger. Høstinga begynner i begynnelsen av juni og fortsetter til langt ut i juli.

Rådyr og hare er de mest plagsomme skadedyra på Ringhagen.

-Det var sagt at rådyr ikke liker hylleblomst, men jeg vet nå ikke om det er sant, sier Arne Handeland. Han mener at rådyra også har prøvesmakt på hylleblomstbuskene. Buskene klippes ned i høstehøyde og gamle greiner klippes vekk hvert år. I løpet av juni leverte Arne Handeland 90 kilo hylleblomster. Han er fornøyd med prisen han får for blomstene.

Det er mange muligheter på småbruka i Norge, mener Arne Handeland og kona Gry. De har funnet sin nisje. . Foto: Anita Land

Hylleblomster til hylleblomstsaft. Foto: Anita Land

Rabarbra

-Rabarbrasaft er noe folk vil ha om sommeren, sier Steinar Aanestad ved Safteriet i Stavanger. Rabarbradrikken til Safteriet er et av de mest populære produkta. Aanestad er glad for at leverandører som Arne Handeland vil satse på rabarbra.

- Vi støtter bønder som legger om til økologisk. Safteriet har en klar strategi på at produktene skal være økologiske, legger Aanestad til.

- Jeg planter ikke noe jeg ikke får solgt, sier Arne Handeland i Sauda.

Han viser oss den nyetablerte rabarbraåkeren. Her har han planta over ett mål med rabarbra og har fått avtale med Safteriet. Sorten han satser på er Victoria. Til sammen er det over 100 forskjellige rabarbrasorter i verden. I safta til Safteriet bruker de 6- 7 forskjellige sorter.

Rabarbrasafta har fått sin renessanse. Foto: Anita Land

Epler

Folk liker eplesaft, og rådyr liker epletrær. Derfor står et to meter høyt gjerde rundt den nyplanta eplehagen på Ringhagen.

-Det må til for å holde rådyra borte fra hagen, sier Handeland, og forteller at det ikke er uvanlig med store flokker med rådyr i området. Hjort har de ikke, men harene vet å gnage på trea.

Han må beskytte stammene med hønsenetting. Andre skadedyr har de vært lite plaga med på Ringhagen. De har planta til sammen 400 trær med eplesortene Discovery og Aroma. Det har de gjort i samråd med Safteriet.

-Det har gått over all forventning å drive økologisk, sier Arne Handeland, som tidligere både har drevet med sau og juletrær.

-Da vi tok over garden etter onkelen min i 1993 var dette et tradisjonelt vestlandssmåbruk med sau. Å drive med 30 søyer er altfor dårlig betalt, og om jeg skulle forsette med sau måtte vi ha bygd nytt fjøs. Derfor satsa jeg på juletrær. Det gikk bra, men rådyra skapte for store problemer. Dessuten er det strevsomt å høste juletrær i djupsnø, forteller Handeland.

Han har stor tro på opplegget med hylleblomster, epler og rabrabra. Det neste som står på planen er å bygge kjølerom til eplene og rabarbraen. Handeland skryter av samarbeidet med Safteriet i Stavanger. Uten dem hadde han ikke satsa på omlegging av drifta.

- Det er synd at småbruk som dette gror igjen, sier Arne Handeland. Selv ønsker han å vise at det skal gå an å skaffe seg ei grei attåtinntekt fra småbruket i Sauda.

Lenker:

- Safteriet (*Lenke: <https://safteriet.no/>*)

Bikubene er leid inn for at biene skal "jobbe" i eplehagen. Foto: Anita Land

Feil eller mangler i artikkelen? Kontakt oss på agropub@norsok.no